EUROOPA
KOMISJON

Brüssel, 23.5.2022
COM(2022) 610 final

Soovitus:

NÕUKOGU SOOVITUS,

milles käsitletakse Hispaania 2022. aasta riiklikku reformikava ja esitatakse nõukogu arvamus Hispaania 2022. aasta stabiilsusprogrammi kohta

{SWD(2022) 610 final} - {SWD(2022) 640 final}

Soovitus:

NÕUKOGU SOOVITUS,

milles käsitletakse Hispaania 2022. aasta riiklikku reformikava ja esitatakse nõukogu arvamus Hispaania 2022. aasta stabiilsusprogrammi kohta

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artikli 121 lõiget 2 ja artikli 148 lõiget 4,

võttes arves nõukogu 7. juuli 1997. aasta määrust (EÜ) nr 1466/97 eelarveseisundi järelevalve ning majanduspoliitika järelevalve ja kooskõlastamise tõhustamise kohta,[1] eriti selle artikli 5 lõiget 2,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. novembri 2011. aasta määrust (EL) nr 1176/2011 makromajandusliku tasakaalustamatuse ennetamise ja korrigeerimise kohta,[2] eriti selle artikli 6 lõiget 1,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni soovitust,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi resolutsioone,

võttes arvesse Euroopa Ülemkogu järeldusi,

võttes arvesse tööhõivekomitee arvamust,

võttes arvesse majandus- ja rahanduskomitee arvamust,

võttes arvesse sotsiaalkaitsekomitee arvamust,

võttes arvesse majanduspoliitika komitee arvamust

ning arvestades järgmist:

(1) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) 2021/241,[3] millega loodi taaste- ja vastupidavusrahastu, jõustus 19. veebruaril 2021. Taaste- ja vastupidavusrahastust antakse rahalist toetust reformide ja investeeringute elluviimiseks ning sellega kaasneb liidu rahastatav fiskaalne impulss. See aitab majandusel taastuda ja teha eelkõige rohe- ja digipöörde edendamiseks kestlikke ja majanduskasvu soodustavaid reforme ja investeeringuid, tugevdades samas liikmesriikide majanduse vastupidavust ja potentsiaalset majanduskasvu. Samuti aitab see tugevdada riigi rahanduse kestlikkust ning edendada majanduskasvu ja töökohtade loomist keskpikas ja pikas perspektiivis. [XX.] juunil 2022 ajakohastati kooskõlas määruse (EL) 2021/241 artikli 11 lõikega 2 taaste- ja vastupidavusrahastust igale liikmesriigile eraldatavat maksimaalset rahalist toetust.

(2) 24. novembril 2021 võttis komisjon vastu iga-aastase kestliku majanduskasvu analüüsi, mis tähistas majanduspoliitika koordineerimise Euroopa poolaasta (2022)

[1] EÜT L 209, 2.8.1997, lk 1.
[2] ELT L 306, 23.11.2011, lk 25.
[3] Euroopa Parlamendi ja nõukogu 12. veebruari 2021. aasta määrus (EL) 2021/241, millega luuakse taaste- ja vastupidavusrahastu (ELT L 57, 18.2.2021, lk 17).

algust. Selles võeti nõuetekohaselt arvesse 2021. aasta mais Portos toimunud sotsiaaltippkohtumisel veelkord kinnitatud ühist kohustust rakendada edasi Euroopa sotsiaalõiguste sammast, mille Euroopa Parlament, nõukogu ja komisjon kuulutasid välja 17. novembril 2017. Euroopa Ülemkogu kiitis 2022. aasta kestliku majanduskasvu analüüsi prioriteedid heaks 25. märtsil 2022. 24. novembril 2021 võttis komisjon määruse (EL) nr 1176/2011 alusel vastu ka häiremehhanismi aruande, milles nimetas Hispaaniat ühe liikmesriigina, kelle olukorda tuleb põhjalikult analüüsida[4]. Samal kuupäeval võttis komisjon vastu ka soovituse euroala majanduspoliitikat käsitleva nõukogu soovituse kohta, mille nõukogu võttis vastu 5. aprillil 2022, ning ettepaneku 2022. aasta ühise tööhõivearuande kohta, milles analüüsitakse tööhõivesuuniste ja Euroopa sotsiaalõiguste samba põhimõtete rakendamist ning mille nõukogu võttis vastu 14. märtsil 2022.

(3) Venemaa sissetung Ukrainasse pärast ülemaailmset pandeemiat on märkimisväärselt muutnud geopoliitilist ja majanduslikku olukorda. Sissetungi mõju liikmesriikide majandusele avaldub näiteks kõrgemates energia- ja toiduhindades ning kehvemates kasvuväljavaadetes. Kõrgemad energiahinnad mõjutavad eelkõige kõige haavatavamaid leibkondi, kes kannatavad energiaostuvõimetuse all või elavad selle ohus. EL seisab silmitsi ka Ukrainast põgenevate inimeste enneolematu sissevooluga. Sellega seoses käivitati 4. märtsil 2022 esimest korda ajutise kaitse direktiiv,[5] millega anti Ukrainast pärit põgenikele õigus seaduslikult ELis viibida ning juurdepääs haridusele ja koolitusele, tööturule, tervishoiule, eluasemele ja sotsiaalhoolekandele.

(4) Võttes arvesse kiiresti muutuvat majanduslikku ja geopoliitilist olukorda, jätkub Euroopa poolaasta raames 2022. aastal majandus- ja tööhõivepoliitika ulatuslik koordineerimine, lähtudes samal ajal taaste- ja vastupidavusrahastu rakendamisnõuetest, nagu on märgitud 2022. aasta kestliku majanduskasvu analüüsis. Vastuvõetud taaste- ja vastupidavuskavade rakendamine on oluline poliitiliste prioriteetide elluviimiseks Euroopa poolaasta raames, kuna kavades käsitletakse vähemalt märkimisväärset osa 2019. ja 2020. aasta poolaasta tsüklites esitatud asjakohastest riigipõhistest soovitustest. 2019. ja 2020. aasta riigipõhised soovitused on jätkuvalt sama asjakohased ka taaste- ja vastupidavuskavade puhul, mida on läbi vaadatud, ajakohastatud või muudetud vastavalt määruse (EL) 2021/241 artiklitele 14, 18 ja 21, nagu ka riigipõhised soovitused, mis esitati enne muudetud kava esitamise kuupäeva.

(5) Alates 2020. aasta märtsist on kohaldatud üldist vabastusklauslit[6]. Oma 3. märtsi 2021. aasta teatises[7] esitas komisjon oma seisukoha, et otsuse tegemisel üldise vabastusklausli kohaldamise lõpetamise või jätkamise kohta tuleks lähtuda majandusolukorra üldhinnangust, kusjuures peamiseks kvantitatiivseks kriteeriumiks peaks olema ELi või euroala majandustegevuse tase võrreldes kriisieelse tasemega

---

4 Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. novembri 2011. aasta määrus (EL) nr 1176/2011 makromajandusliku tasakaalustamatuse ennetamise ja korrigeerimise kohta (ELT L 306, 23.11.2011, lk 25).

5 Nõukogu 4. märtsi 2022. aasta rakendusotsus (EL) 2022/382, millega määratakse kindlaks Ukrainast lähtuva põgenike massilise sissevoolu olemasolu direktiivi 2001/55/EÜ artikli 5 tähenduses ning nähakse selle tulemusena ette ajutine kaitse (ELT L 71, 4.3.2022, lk 1).

6 Komisjoni teatis nõukogule stabiilsuse ja kasvu pakti üldise vabastusklausli aktiveerimise kohta, Brüssel, 20.3.2020, COM(2020) 123 final.

7 Komisjoni teatis nõukogule. Üks aasta pärast COVID-19 puhangu algust: eelarvepoliitika meetmed, Brüssel, 3.3.2021, COM(2021) 105 final.

(2019. aasta lõpp). Euroopas toimuva sõja tõttu suurenenud ebakindluse ja majandusväljavaate suurte langusriskide, enneolematute energiahindade tõusude ja jätkuvate tarneahela häirete tõttu on põhjendatud stabiilsuse ja kasvu pakti üldise vabastusklausli pikendamine 2023. aasta lõpuni.

(6) 2021. aasta stabiilsusprogrammi käsitlevas nõukogu 18. juuni 2021. aasta arvamuses esitatud lähenemisviisi kohaselt saab eelarvepoliitikat praegu kõige paremini mõõta esmaste kulude (ilma kaalutlusõigusel põhinevate tulumeetmeteta) muutusena keskpika perioodi potentsiaalse majanduskasvu suhtes, jättes välja COVID-19 kriisiga seotud ajutised erakorralised meetmed, kuid võttes arvesse taaste- ja vastupidavusrahastu tagastamatute toetuste ja muude ELi vahenditega rahastatavaid kulusid[8]. Selleks et hinnata, kas riigi eelarvepoliitika on konservatiivne ja kas eelarve struktuur soodustab kestlikku taastumist kooskõlas rohe- ja digipöördega, tuleks üldisest eelarvepoliitikast kaugemale minnes pöörata tähelepanu ka riiklikult rahastatavate[9] esmaste jooksvate kulude (millest on maha arvatud kaalutlusõiguse alusel võetud tulumeetmed ja välja jäetud COVID-19 kriisiga seotud ajutised erakorralised meetmed) ja investeeringute arengule.

(7) 2. märtsil 2022 võttis komisjon vastu teatise, milles esitatakse 2023. aasta eelarvepoliitika üldised suunised, et toetada liikmesriike stabiilsus- ja lähenemisprogrammide koostamisel ning seeläbi tugevdada poliitika koordineerimist[10]. Komisjon märkis, et 2022. aasta talveprognoosi makromajandusliku prognoosi kohaselt näib üleminek 2020.–2022. aasta üldiselt toetavalt eelarvepoliitikalt üldiselt neutraalsele eelarvepoliitikale 2023. aastal asjakohane, ent samal ajal tuleb olla valmis reageerima muutuvale majandusolukorrale. Komisjon teatas, et 2023. aasta eelarvesoovitused peaksid jätkuvalt olema liikmesriigiti diferentseeritud ja nendes tuleks arvesse võtta võimalikku ülekanduvat mõju riikide vahel. Komisjon kutsus liikmesriike üles kajastama neid suuniseid oma stabiilsus- ja lähenemisprogrammides. Komisjon võttis kohustuse jälgida tähelepanelikult majandusarengut ja kohandada oma poliitikasuuniseid vastavalt vajadusele ja hiljemalt 2022. aasta mai lõpus esitatavas Euroopa poolaasta kevadpaketis.

(8) Seoses 2. märtsil 2022 esitatud eelarvesuunistega võetakse 2023. aasta eelarvesoovitustes arvesse halvenenud majandusväljavaateid, suurenenud ebakindlust ja täiendavaid langusriske ning suuremat inflatsiooni võrreldes talveprognoosiga. Neid kaalutlusi arvesse võttes tuleb eelarvemeetmete abil suurendada avaliku sektori investeeringuid rohe- ja digipöördesse ning energiajulgeolekusse ning säilitada kõige haavatavamate leibkondade ostujõud, et leevendada energiahinna tõusu mõju ja aidata piirata teisest inflatsioonisurvet sihipäraste ja ajutiste meetmete abil; eelarvepoliitika peab jääma paindlikuks, et kohaneda kiiresti muutuvate oludega, ning see peab olema riigiti diferentseeritud sõltuvalt riikide eelarve- ja majandusolukorrast, sealhulgas võttes arvesse kriisi mõju ja Ukrainast põgenenud inimeste sisserännet.

---

8 Käesolevas soovituses esitatud hinnangud eelarvepoliitika ja selle komponentide kohta on komisjoni hinnangud, mis põhinevad komisjoni 2022. aasta kevadprognoosi aluseks olevatel eeldustel. Komisjoni hinnangud keskpika perioodi potentsiaalse majanduskasvu kohta ei hõlma taaste- ja vastupidavuskavaga hõlmatud ning potentsiaalset majanduskasvu soodustada võivate reformide positiivset mõju.

9 Ei rahastata taaste- ja vastupidavusrahastust ega muudest ELi vahenditest antavate toetustega.

10 Komisjoni teatis nõukogule: eelarvepoliitika suunised 2023. aastaks, Brüssel, 2.3.2022, COM(2022) 85 final.

(9) 30. aprillil 2021 esitas Hispaania vastavalt määruse (EL) 2021/241 artikli 18 lõikele 1 komisjonile oma riikliku taaste- ja vastupidavuskava. Komisjon on määruse (EL) 2021/241 artikli 19 kohaselt hinnanud taaste- ja vastupidavuskava asjakohasust, tulemuslikkust, tõhusust ja sidusust kooskõlas kõnealuse määruse V lisas esitatud hindamissuunistega. 13. juulil 2021 võttis nõukogu vastu otsuse Hispaania taaste- ja vastupidavuskavale antud hinnangu heakskiitmise kohta[11]. Osamaksete tegemine sõltub komisjoni otsusest, mis on tehtud vastavalt määruse (EL) 2021/241 artikli 24 lõikele 5 selle kohta, et Hispaania on rahuldavalt täitnud nõukogu rakendusotsuses sätestatud asjakohased eesmärgid ja sihid. Rahuldav täitmine eeldab, et varem saavutatud eesmärke ja sihte ei ole tagasi pööratud.

(10) 30. aprillil 2022 esitas Hispaania oma 2022. aasta riikliku reformikava ja 29. aprillil 2022 oma 2022. aasta stabiilsusprogrammi, pidades kinni määruse (EÜ) nr 1466/97 artiklis 4 sätestatud tähtajast. Selleks et võtta arvesse kõnealuste dokumentide omavahelisi seoseid, hinnati neid koos. Vastavalt määruse (EL) 2021/241 artiklile 27 kajastab 2022. aasta riiklik reformikava ka Hispaania kaks korda aastas esitatavat aruannet taaste- ja vastupidavuskava täitmisel tehtud edusammude kohta.

(11) 23. mail 2022 avaldas komisjon Hispaania kohta 2022. aasta riigiaruande[12]. Selles tehti taaste ja vastupidavuse tulemustabeli põhjal kokkuvõte sellest, kuidas Hispaania on taaste- ja vastupidavuskava rakendanud, ning hinnati Hispaania edusamme nõukogu poolt 2019., 2020. ja 2021. aastal vastu võetud asjaomaste riigipõhiste soovituste järgimisel. Selle analüüsi põhjal tehti riigiaruandes kindlaks puudused seoses probleemidega, mida taaste- ja vastupidavuskavas ei käsitleta või käsitletakse ainult osaliselt, ning uute ja esilekerkivate probleemidega, sealhulgas nendega, mis tekivad seoses Venemaa sissetungiga Ukrainasse. Samuti hinnati Hispaania edusamme Euroopa sotsiaalõiguste samba rakendamisel ning ELi peamiste tööhõive, oskuste ja vaesuse vähendamise eesmärkide ning ÜRO kestliku arengu eesmärkide saavutamisel.

(12) Komisjon tegi määruse (EL) nr 1176/2011 artikli 5 alusel Hispaania kohta põhjaliku analüüsi ja avaldas selle tulemused 23. mail 2022[13]. Komisjon jõudis järeldusele, et Hispaania majanduses valitseb tasakaalustamatus. Eelkõige on haavatavus seotud suure välisvõla, valitsemissektori ja erasektori võlaga suure tööpuuduse tingimustes ning sellel on piiriülene tähtsus.

(13) 23. mail 2022 esitas komisjon ELi toimimise lepingu artikli 126 lõike 3 kohase aruande. Kõnealuses aruandes arutati Hispaania eelarveseisundit, kuna riigi valitsemissektori eelarvepuudujääk ületas 2021. aastal aluslepingus sätestatud kontrollväärtust 3 % SKPst. Aruandes jõuti järeldusele, et puudujäägikriteerium ei ole täidetud. Kooskõlas 2. märtsi 2022. aasta teatisega ei teinud komisjon 2022. aasta kevadel ettepanekut algatada uusi ülemäärase eelarvepuudujäägi menetlusi ning hindab 2022. aasta sügisel uuesti, kas selliste ettepanekute tegemine on asjakohane.

(14) 20. juulil 2020 soovitas nõukogu Hispaanial võtta 2020. ja 2021. aastal kooskõlas üldise vabastusklausliga kõik vajalikud meetmed, et tulemuslikult reageerida pandeemiale ning toetada majandust ja selle taastumist. Samuti soovitati Hispaanial juhul, kui majandustingimused võimaldavad, järgida eelarvepoliitikat, mille eesmärk on saavutada usaldusväärne eelarvepositsioon keskpikas perspektiivis ja tagada võla

[11] Nõukogu 13. juuli 2021. aasta rakendusotsus Hispaania taaste- ja vastupidavuskavale antud hinnangu heakskiitmise kohta (ST 10150 2021 INIT ja ST 10150 2021 ADD 1 REV 2).

[12] SWD(2022) 610 final.

[13] SWD(2022) 631 final.

jätkusuutlikkus, suurendades samal ajal investeeringuid. Eurostati kinnitatud andmete põhjal vähenes 2021. aastal Hispaania valitsemissektori eelarvepuudujääk 10,3 %-lt SKPst 2020. aastal 6,9 %-le SKPst 2021. aastal. Hispaania eelarvepoliitika toetas 2021. aastal majanduse taastumist, samal ajal kui ajutised erakorralised toetusmeetmed vähenesid 3,9 %-lt SKPst 2020. aastal 2,8 %-le SKPst 2021. aastal. Hispaania 2021. aastal võetud meetmed on kooskõlas nõukogu 20. juuli 2020. aasta soovitusega. 2020. ja 2021. aastal valitsuse poolt kaalutlusõiguse alusel võetud eelarvemeetmed olid enamasti ajutised või kompenseeritud tasakaalustavate meetmetega. Samal ajal ei olnud mõned ajavahemikul 2020–2021 valitsuse poolt kaalutlusõiguse alusel võetud meetmed ajutised ega kompenseeritud tasakaalustavate meetmetega, mis seisnesid peamiselt jooksvates ülekannetes piirkondadesse, et katta uusi tervishoiuvajadusi. Eurostati kinnitatud andmete kohaselt oli valitsemissektori võlg 2021. aastal 118,4 % SKPst.

(15) 2022. aasta stabiilsusprogrammi eelarveprognooside aluseks olev makromajanduslik stsenaarium on realistlik. Valitsuse prognoosi kohaselt kasvab reaalne SKP 2022. aastal 4,3 % ja 2023. aastal 3,5 %. Komisjoni 2022. aasta kevadprognoosis prognoositakse 2022. aastal SKP väiksemat reaalkasvu, 4,0 %, ja 2023. aastal 3,4 %. Valitsus prognoosib oma 2022. aasta stabiilsusprogrammis, et valitsemissektori nominaalne eelarvepuudujääk väheneb 2022. aastal 5,0 %-le SKPst ja 2023. aastal 3,9 %-le SKPst. Vähenemine 2022. aastal tuleneb peamiselt majandustegevuse kiirest kasvust, maksutulu suurenemisest ja enamiku erakorraliste meetmete lõpetamisest. Programmi kohaselt peaks valitsemissektori võla suhe SKPsse vähenema 2022. aastal 115,2 %-le ja 2023. aastal 112,4 %-le. Prognoosi esitamise kuupäeval teada olevate poliitikameetmete põhjal on komisjoni 2022. aasta kevadprognoosi kohaselt valitsemissektori eelarvepuudujääk 2022. ja 2023. aastal vastavalt 4,9 % SKPst ja 4,4 % SKPst. See on kooskõlas 2022. aasta stabiilsusprogrammis prognoositud puudujäägiga. Komisjoni 2022. aasta kevadprognoosi kohaselt on valitsemissektori võla suhe SKPsse sarnane: 2022. aastal 115,1 % ja 2023. aastal 113,7 %. Erinevus on osaliselt tingitud 2023. aastaks prognoositud suuremast esmasest eelarvepuudujäägist.

Komisjoni 2022. aasta kevadprognoosi kohaselt on keskpika perioodi (kümme aastat) keskmine potentsiaalne SKP kasv hinnanguliselt 0,8 %. See hinnang ei hõlma aga taaste- ja vastupidavuskavaga ette nähtud reformide mõju, mis võivad hoogustada Hispaania potentsiaalset majanduskasvu.

(16) 2022. aastal kaotas valitsus järk-järgult enamiku COVID-19 kriisile reageerimiseks võetud meetmetest, nii et ajutised erakorralised toetusmeetmed peaksid prognooside kohaselt vähenema 2,8 %-lt SKPst 2021. aastal 0,4 %-le SKPst 2022. aastal. Valitsemissektori eelarvepuudujääki mõjutavad energiahindade tõusu majandusliku ja sotsiaalse mõju vastu võitlemiseks võetud meetmed, mille maht on komisjoni 2022. aasta kevadprognoosi kohaselt 2022. aastal hinnanguliselt 0,4 % SKPst ja 2023. aastal 0,0 % SKPst[14]. Need meetmed hõlmavad peamiselt sotsiaalsiirdeid kodumajapidamistele, energiatarbimise kaudsete maksude vähendamist, energiatootmise toetusi ja siirdeid mõjutatud tööstusharudele. Need meetmed on kavandatud ajutistena. Kui aga energiahinnad jäävad kõrgeks ka 2023. aastal, võidakse mõnda neist meetmetest edasi rakendada. Mõned neist meetmetest, eelkõige energiatootmise maksu peatamine või elektrienergia erimaksu vähendamine, ei ole suunatud. Valitsemissektori eelarvepuudujääki mõjutavad ka Ukrainast põgenenud

[14] Arvud kajastavad alates 2021. aasta sügisest võetud meetmete aastaste eelarvekulude taset, sealhulgas jooksvaid tulusid ja kulusid ning vajaduse korral kapitalikulumeetmeid.

inimestele ajutise kaitse pakkumise kulud, mille maht on komisjoni 2022. aasta kevadprognoosi kohaselt 2022. ja 2023. aastal 0,1 % SKPst[15].

(17) 18. juunil 2021 soovitas nõukogu, et Hispaania[16] peaks 2022. aastal kasutama taaste- ja vastupidavusrahastut, et rahastada majanduse taastumist toetavaid lisainvesteeringuid, järgides samal ajal ettevaatlikku eelarvepoliitikat. Lisaks peaks Hispaania säilitama riiklikult rahastatavad investeeringud. Samuti soovitati Hispaanial juhul, kui majandustingimused võimaldavad, järgida eelarvepoliitikat, mille eesmärk on saavutada usaldusväärne eelarvepositsioon ja tagada riigi rahanduse jätkusuutlikkus keskpikas perspektiivis, suurendades samal ajal investeeringuid, et tõsta kasvupotentsiaali.

(18) Komisjoni 2022. aasta kevadprognoosi ja riigi 2022. aasta stabiilsusprogrammis sisalduva teabe põhjal prognoositakse, et eelarvepoliitika on 2022. aastal toetav, jäädes –2,2 % juurde SKPst[17]. Hispaania kavatseb jätkuvalt toetada majanduse taastumist, kasutades taaste- ja vastupidavusrahastut täiendavate investeeringute rahastamiseks, nagu on soovitanud nõukogu. Taaste- ja vastupidavusrahastu toetustest ja muudest ELi vahenditest rahastatavate kulude positiivne panus majandusaktiivsusesse peaks võrreldes 2021. aastaga suurenema 0,9 protsendipunkti SKPst. Riiklikult rahastatavad investeeringud peaksid 2022. aastal andma eelarvepoliitikasse ekspansiivse panuse 0,4 protsendipunkti[18]. Seetõttu kavatseb Hispaania säilitada riiklikult rahastatavad investeeringud, nagu on soovitanud nõukogu. Samal ajal peaks riiklikult rahastatavate esmaste jooksvate kulude kasv (ilma uute tulumeetmeteta) 2022. aastal andma üldisesse eelarvepoliitikasse ekspansiivse panuse 1,2 protsendipunkti. See märkimisväärne ekspansiivne panus hõlmab energiahindade tõusu majanduslikku ja sotsiaalset mõju leevendavate meetmete (0,3 % SKPst) ning Ukrainast põgenenud inimestele ajutise kaitse pakkumise kulude (0,1 % SKPst) täiendavat mõju, samal ajal kui tarbijahindade suurem tõus võrreldes SKP deflaatoriga mõjutab 2022. aastal riiklikult rahastatavate esmaste jooksvate kulude ekspansiivset panust, suurendades valitsemissektori kulutusi kaupade ja teenuste tarbimisele. Komisjoni prognoosi kohaselt ei ole need meetmed täielikult kompenseeritud tasakaalustavate meetmetega.

(19) 2023. aastaks prognoositakse komisjoni 2022. aasta kevadprognoosis eeldusel, et poliitikat ei muudeta, eelarvepoliitika seisundiks 0,0 % SKPst[19]. Prognooside kohaselt jätkab Hispaania 2023. aastal taaste- ja vastupidavusrahastust antavate toetuste kasutamist, et rahastada majanduse taastumise toetamiseks tehtavaid lisainvesteeringuid. Taaste- ja vastupidavusrahastu toetustest ja muudest ELi vahenditest rahastatavate kulutuste positiivne panus majandusaktiivsusesse peaks

---

15 Eeldatakse, et Ukrainast ELi põgenenud isikute koguarv jõuab 2022. aasta lõpuks järk-järgult 6 miljonini ning nende geograafilise jaotuse hindamisel lähtutakse olemasoleva diasporaa suurusest, vastuvõtva liikmesriigi elanikkonna suhtelisest suurusest ja Ukrainast põgenenud inimeste tegelikust jaotumisest kogu ELis 2022. aasta märtsi seisuga. Hinnanguline eelarvekulu inimese kohta põhineb komisjoni Teadusuuringute Ühiskeskuse Euromodi mikrosimulatsiooni mudelil, mis võtab arvesse nii võimalikke rahaülekandeid inimestele kui ka mitterahalisi hüvitisi, näiteks hariduse ja tervishoiu vallas.

16 Nõukogu 18. juuni 2021. aasta soovitus, milles esitatakse nõukogu arvamus Hispaania 2021. aasta stabiilsusprogrammi kohta, ELT C 304, 29.7.2021, lk 40.

17 Näitaja miinus- või plussmärk vastab esmaste kulude kasvu ülejäägile (puudujäägile) võrreldes keskpika perioodi majanduskasvuga ja näitab, kas eelarvepoliitika on ekspansiivne või pärssiv.

18 Järkjärgulise jõudmise tõttu pandeemiaeelsele tasemele avaldavad muud riiklikult rahastatavad kapitalikulud prognoosi kohaselt pärssivat mõju, mis vastab 0,3 protsendipunktile SKPst.

19 Näitaja miinus- või plussmärk vastab esmaste kulude kasvu ülejäägile (puudujäägile) võrreldes keskpika perioodi majanduskasvuga ja näitab, kas eelarvepoliitika on ekspansiivne või pärssiv.

2023. aastal võrreldes 2022. aastaga jääma stabiilseks. Riiklikult rahastatavate investeeringute ekspansiivne panus eelarvepoliitikasse on 2023. aastal prognoosi kohaselt 0,1 protsendipunkti[20]. Samal ajal peaks riiklikult rahastatavate esmaste jooksvate kulude kasv (ilma uute tulumeetmeteta) 2023. aastal avaldama üldisele eelarvepoliitikale üldiselt neutraalset, +0,1 protsendipunkti suurust mõju. See hõlmab energiahindade tõusu käsitlevate meetmete (0,4 % SKPst) järkjärgulise kaotamise mõju.

(20) 2022. aasta stabiilsusprogrammi kohaselt peaks valitsemissektori eelarvepuudujääk järk-järgult vähenema 2024. aastal 3,3 %-le ja 2025. aastaks 2,9 %-le. Seega peaks valitsemissektori eelarvepuudujääk jääma 2025. aastaks alla 3 % SKPst. Programmi kohaselt peaks valitsemissektori võla suhe SKPsse 2025. aastaks vähenema: täpsemalt langeb see 2024. aastal 110,8 %-le ja 2025. aastal 109,7 %-le. Komisjoni analüüsi kohaselt tunduvad võla jätkusuutlikkusega seotud riskid keskpikas perspektiivis kõrged.

(21) Vastavalt määruse (EL) 2021/241 artikli 19 lõike 3 punktile b ja V lisa kriteeriumile 2.2 sisaldab taaste- ja vastupidavuskava ulatuslikke üksteist vastastikku tugevdavaid reforme ja investeeringuid, mis tuleb rakendada 2026. aastaks. Need aitavad lahendada kõiki majanduslikke ja sotsiaalseid probleeme või olulist osa majanduslikest ja sotsiaalsetest probleemidest, millele on osutatud riigipõhistes soovitustes, mille nõukogu esitas Hispaaniale Euroopa poolaasta raames 2019. ja 2020. aastal, nagu ka riigipõhistes soovitustes, mis esitati enne kava vastuvõtmise kuupäeva. Eelkõige peaks taaste- ja vastupidavuskava aitama täita neid riigipõhiseid soovitusi, mis käsitlevad avaliku ja erasektori investeeringute edendamist, et aidata kaasa majanduse taastumisele. Seejuures eeldatakse, et järgitakse riigipõhiseid soovitusi, mis käsitlevad investeerimist innovatsiooni ning riigi digi- ja rohepöördesse. Kava sisaldab ka meetmeid ajutiste lepingute suure osakaalu vähendamiseks era- ja avalikus sektoris ning aktiivse tööturupoliitika tugevdamiseks. Kava peaks aitama vähendada töötusabi praegust killustatust, mis tõi kaasa lüngad. Samuti peaks see aitama tagada tööturu jaoks olulisi oskusi ja kvalifikatsioone, mille järele tekib eeldatavasti vajadus seoses Hispaania rohe- ja digipöördega. Kava abil saab seadmetesse ja oskustesse investeerimisega, aga ka veebipõhiste kursuste väljatöötamisega oluliselt parandada digiõppe kättesaadavust. Haridustulemused võivad paraneda ka tänu haridustsükli eri etappidesse tehtavatele investeeringutele. Kavas sisalduvad meetmed võivad aidata täita ka riigipõhiseid soovitusi, milles palutakse Hispaanial parandada miinimumsissetuleku kavade ja peretoetuste katvust ja piisavust. Kava peaks tugevdama ka riigihankeraamistikke ja aitama luua paremat ettevõtluskeskkonda. Lisaks võivad riigi rahanduse jätkusuutlikkusele kaasa aidata kava meetmed, mille eesmärk on tõhustada avaliku sektori kulutusi ja maksusüsteemi.

(22) Hispaania taaste- ja vastupidavuskava rakendamine aitab eeldatavasti teha täiendavaid edusamme rohe- ja digipöörde valdkonnas. Hispaania kliimaeesmärkide saavutamist toetavad meetmed moodustavad kava kogueraldisest 40 %, samas kui digieesmärke toetavad meetmed moodustavad kava kogueraldisest 28 %. Taaste- ja vastupidavuskava täielik rakendamine kooskõlas asjakohaste eesmärkide ja sihtidega aitab Hispaanial COVID-19 kriisist kiiresti taastuda, tugevdades samal ajal riigi vastupanuvõimet. Sotsiaalpartnerite ja muude asjaomaste sidusrühmade süstemaatiline

[20] Muud riiklikult rahastatavad kapitalikulud annavad prognoosi kohaselt ekspansiivse panuse, mis vastab 0,2 protsendipunktile SKPst.

kaasamine on jätkuvalt oluline taaste- ja vastupidavuskava ning muu kavast kaugemale ulatuva majandus- ja tööhõivepoliitika edukaks rakendamiseks, et tagada laialdane isevastutus üldise poliitilise tegevuskava eest.

(23) Hispaania ei ole veel ametlikult esitanud partnerluslepingut ega teisi ühtekuuluvuspoliitika programmidokumente[21]. Kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu 24. juuni 2021. aasta määrusega (EL) 2021/1060 peab Hispaania arvesse võtma asjaomaseid riigipõhiseid soovitusi ühtekuuluvuspoliitika 2021.–2027. aasta fondide programmitöös. See on eeltingimus ühtekuuluvuspoliitika fondidest saadava rahalise toetuse tulemuslikkuse suurendamiseks ja lisaväärtuse maksimeerimiseks, edendades samal ajal nende fondide ning muude liidu vahendite ja fondide vahelist koordineerimist, vastastikust täiendavust ja sidusust. Taaste- ja vastupidavusrahastu ning ühtekuuluvuspoliitika programmide edukas rakendamine sõltub ka selliste kitsaskohtade kõrvaldamisest, mis pärsivad investeeringuid, mis toetavad rohe- ja digipööret ning tasakaalustatud territoriaalset arengut.

(24) Lisaks majanduslikele ja sotsiaalsetele probleemidele, mida taaste- ja vastupidavuskavas käsitletakse, seisab Hispaania silmitsi veel mitmesuguste probleemidega, mis on seotud rohepöörde kiirendamise, energiaühenduste, sotsiaaleluruumide ja taskukohaste energiatõhusate eluasemete ning ringmajandusega. Ringlussevõtu määra suurendamise ja ringmajanduse edendamise poliitika võib aidata piirata kaupade importi ja seega maksebilansi tasakaalustamatust. Keskpikas ja pikas perspektiivis võib taastuvenergia ja energiatõhususe eesmärkide täitmine ning energiaühenduste suurendamine aidata vähendada ka sõltuvust fossiilkütustest ja suurt välisvõlga.

(25) Hispaaniale tuleks kasuks majanduskasvu edasine lahutamine ressursikasutusest, et saavutada ambitsioonikamad ELi eesmärgid, sealhulgas paketi „Eesmärk 55“ eesmärgid. Olmejäätmete ja ringlussevõetava materjali ringlussevõtu määr riigis jääb alla ELi keskmise, samal ajal kui prügilasse ladestatavate jäätmete osakaal on sellest oluliselt suurem. Pidev koordineerimine eri valitsustasandite vahel ja täiendavad investeeringud võivad aidata Hispaanial täita jäätmete liigiti kogumise ja ringlussevõtuga seotud kohustusi. Ringlussevõtu eesmärkide saavutamine on toodud järk-järgult madalamate valitsustasanditeni. Selleks vajalikud õigusaktid ei pruugi siiski olla piisavalt tõhusad. Seega võiksid täiendavad reformid tugevdada eri valitsustasandite vahelist koordineerimist, sealhulgas seoses sätete ühtse tõlgendamise ning jäätmekäitlustaristu kavandamise ja kasutamisega. Täiendav toetus tehnilise toe rahastamisvahendist võib aidata levitada parimaid tavasid. Hispaania ringlussevõtu suutlikkuse suurendamiseks võib olla vaja täiendavaid investeeringuid, sealhulgas ringmajanduse edendamiseks konkreetsetes sektorites. Lisaks on innovatsioon ja investeeringud ringmajanduse edendamisel võtmetähtsusega suurema ressursitõhususe tagamiseks. Hispaania kannatab ka veepuuduse all ja peab arendama edasi vee taaskasutuse potentsiaali, sealhulgas ringmajanduse seisukohast.

(26) Versailles’ deklaratsioonis ELi riigipeade ja valitsusjuhtidelt saadud volituste kohaselt soovitakse kavaga „REPowerEU“ kaotada võimalikult kiiresti Euroopa Liidu sõltuvus Venemaalt imporditavast fossiilkütusest. Selleks määratakse dialoogis

[21] Euroopa Parlamendi ja nõukogu 24. juuni 2021. aasta määrus (EL) 2021/1060, millega kehtestatakse ühissätted Euroopa Regionaalarengu Fondi, Euroopa Sotsiaalfond+, Ühtekuuluvusfondi, Õiglase Ülemineku Fondi ja Euroopa Merendus-, Kalandus- ja Vesiviljelusfondi kohta ning nende ja Varjupaiga-, Rände- ja Integratsioonifondi, Sisejulgeolekufondi ning piirihalduse ja viisapoliitika rahastu suhtes kohaldatavad finantsreeglid, (ELT L 231, 30.6.2021, lk 159).

liikmesriikidega kindlaks kõige sobivamad projektid, investeeringud ja reformid riiklikul, piirkondlikul ja ELi tasandil. Nende meetmete eesmärk on vähendada üldist sõltuvust fossiilkütustest ja suunata fossiilkütuste import Venemaalt eemale.

(27) 2020. aasta andmete kohaselt on Hispaania sõltuvus Venemaast nafta puhul 2 % ja gaasi puhul 10 %, mis on tublisti alla ELi keskmise (vastavalt 26 % ja 44 %). Hispaania sõltuvus Venemaa söest on sarnane ülejäänud ELi omaga (55 %), kuid tahkete fossiilkütuste osakaal energiaallikate jaotuses (2,8 %) on palju väiksem kui ELi keskmine[22]. Kuigi riigi sõltuvus Venemaa naftast ja gaasist on piiratud, suurendavad praegune geopoliitiline olukord ja kõrged energiahinnad Hispaania jaoks pakilist vajadust suurendada veelgi jõupingutusi, et saavutada oma riiklikus energia- ja kliimakavas sätestatud taastuvenergia eesmärgid. Kavale tuginedes võivad täiendavad meetmed, millega toetatakse taastuvenergia kasutuselevõttu (keskendudes detsentraliseeritud käitistele ja omatarbimisele, sealhulgas loamenetluste edasise lihtsustamise ja võrgule juurdepääsu parandamise kaudu), ja täiendavad investeeringud (salvestamisse, võrgutaristusse, hoonete ja transpordi elektrifitseerimisse ning taastuvallikatest toodetud vesinikku) aidata veelgi vähendada CO_2 heidet majanduses, sealhulgas tööstuse, transpordi ja eluasemete valdkonnas, ning vähendada nii sõltuvust fossiilkütustest kui ka avatust rahvusvahelistele hindadele. Hispaania tõhusaks integreerimiseks ühtse energiaturuga on vaja suurendada riigi energiaühendusi. Eelkõige võiksid täiendavad elektrivõrkude ühendused naaberriikidega toetada Pürenee poolsaare taastuvenergia võimsuse suuremat integreerimist ühtse energiaturuga. Täiendav piiriülene vesiniku käitlemiseks valmis gaasitaristu võib aidata veelgi mitmekesistada gaasitarneid siseturul ja aidata ära kasutada taastuvallikatest toodetud vesiniku pikaajalist potentsiaali. Gaasiga seotud uued taristu- ja võrguinvesteeringud peaksid võimaluse korral olema tulevikukindlad, et toetada nende pikaajalist jätkusuutlikkust, muutes tulevikus säästvate kütuste kasutusotstarvet.

(28) Täiendavaid edusamme taastuvenergia detsentraliseeritud tootmises ja nii elu- kui ka mitteeluhoonete põhjalikus renoveerimises, eelkõige keskmise suurusega linnades, oleks võimalik saavutada asjakohaste rahastamiskavade kehtestamisega, ehitussektori töötajate oskuste täiendamise ja koolitamisega, teadlikkuse suurendamise kampaaniate ja tehnilise abiga, et toetada toetuste ja rahastamisvahendite kasutamist renoveerimiseks. Samuti võib täiendavate energiatõhusate sotsiaaleluruumide ja taskukohaste eluasemete kasutuselevõtt, eelkõige terava puuduse ja pingul turuga piirkondades, aidata piirata energiatarbimist, tegeleda otsustavamalt rohepöördega ja toetada haavatavaid leibkondi. Hispaania peab veelgi suurendama kasvuhoonegaaside heite vähendamise ning taastuvate energiaallikate ja energiatõhususe suurendamise eesmärke, et tegutseda kooskõlas paketi „Eesmärk 55“ eesmärkidega.

(29) Kuigi kliimaneutraalsusele ülemineku ja fossiilkütustest loobumise kiirendamine tekitab mitmes sektoris märkimisväärseid ümberkorralduskulusid, saab Hispaania ühtekuuluvuspoliitika raames kasutada õiglase ülemineku mehhanismi, et leevendada ülemineku sotsiaal-majanduslikku mõju kõige enam mõjutatud piirkondades. Lisaks saab Hispaania kasutada Euroopa Sotsiaalfond+, et parandada tööhõivevõimalusi ja tugevdada sotsiaalset ühtekuuluvust.

[22] Eurostat (2020), Venemaa impordi osakaal maagaasi, toornafta ja kivisöe koguimpordis. EL 27 keskmise impordi puhul põhineb koguimport EL 27-välisel impordil. Hispaania puhul hõlmab koguimport ELi-sisest kaubandust. Toornafta ei hõlma rafineeritud naftatooteid.

(30) Võttes arvesse komisjoni hinnangut, on nõukogu 2022. aasta stabiilsusprogrammi läbi vaadanud ja tema arvamus[23] kajastub allpool esitatud soovituses 1.

(31) Arvestades euroala liikmesriikide majanduse tihedat seotust ning nende ühist panust majandus- ja rahaliidu toimimisse, soovitas nõukogu euroala liikmesriikidel võtta meetmeid, sealhulgas oma taaste- ja vastupidavuskavade kaudu, et rakendada soovitust euroala majanduspoliitika kohta. Hispaania puhul kajastub see eelkõige allpool soovitustes 1 ja 2.

(32) Võttes arvesse komisjoni põhjalikku analüüsi ja kõnealust hindamist, on nõukogu 2022. aasta riikliku reformikava ja 2022. aasta stabiilsusprogrammi läbi vaadanud. Määruse (EL) nr 1176/2011 artikli 6 alusel antud nõukogu soovitused kajastuvad allpool esitatud soovitustes 1, 2 ja 4. Soovitused 1 ja 2 aitavad kaasa ka euroalale antud soovituste, eelkõige esimese ja neljanda euroala soovituse rakendamisele. Soovituses 1 osutatud eelarvepoliitikameetmed aitavad muu hulgas vähendada tasakaalustamatust, mis on seotud valitsemissektori suure võlaga. Soovituses 2 osutatud poliitika aitab muu hulgas vähendada valitsemissektori, erasektori ja välisvõlga, kuna taaste- ja vastupidavuskava täielik rakendamine toetab majanduskasvu, tugevdades samal ajal majanduse vastupanuvõimet. Soovituses 4 osutatud poliitika aitab muu hulgas tegeleda suure välisvõlaga seotud haavatavusega pikemas perspektiivis suure tööpuuduse tingimustes.

SOOVITAB Hispaanial võtta 2022. ja 2023. aastal järgmisi meetmeid.

1. Tagada 2023. aastal ettevaatlik eelarvepoliitika, eelkõige piirates riiklikult rahastatavate jooksvate kulude kasvu nii, et see jääks allapoole keskpika perioodi potentsiaalset SKP kasvu, võttes arvesse jätkuvat ajutist ja sihipärast toetust kodumajapidamistele ja ettevõtetele, kes on energiahindade tõusu suhtes kõige haavatavamad, ning Ukrainast põgenenud inimestele. Olla valmis kohandama jooksvaid kulutusi vastavalt muutuvale olukorrale. Suurendada avaliku sektori investeeringuid rohe- ja digipöördesse ning energiajulgeolekusse, sealhulgas kasutades taaste- ja vastupidavusrahastut, kava „RePowerEU“ ja muid ELi vahendeid. Järgida 2023. aasta järgsel perioodil eelarvepoliitikat, mille eesmärk on saavutada keskpikas perspektiivis ettevaatlik eelarvepositsioon ning tagada võla usaldusväärne ja järkjärguline vähendamine ja riigi rahanduse jätkusuutlikkus keskpikas perspektiivis järkjärgulise konsolideerimise, investeeringute ja reformide abil.

2. Jätkata oma taaste- ja vastupidavuskava rakendamist kooskõlas nõukogu 13. juuli 2021. aasta rakendusotsuses esitatud eesmärkide ja sihtidega. Esitada 2021.–2027. aasta ühtekuuluvuspoliitika programmidokumendid, et viia lõpule läbirääkimised komisjoniga ja seejärel alustada nende dokumentide rakendamist.

3. Suurendada ringlussevõtu määra, et saavutada ELi eesmärgid ja edendada ringmajandust, tõhustades koordineerimist kõigi valitsustasandite vahel ning tehes täiendavaid investeeringuid jäätmete liigiti kogumise ja ringlussevõtu kohustuste täitmiseks ning vee taaskasutuse edendamiseks.

4. Vähendada üldist sõltuvust fossiilkütustest. Kiirendada taastuvenergia kasutuselevõttu, keskendudes detsentraliseeritud käitistele ja omatarbimisele, sealhulgas lihtsustades veelgi loamenetlusi ja parandades juurdepääsu võrgule. Toetada täiendavaid investeeringuid salvestamisse, võrgutaristusse, hoonete

[23] Vastavalt nõukogu määruse (EÜ) nr 1466/97 artikli 5 lõikele 2

elektrifitseerimisse ja transporti ning taastuvallikatest toodetud vesinikku. Suurendada energiaühenduste võimsust. Suurendada energiatõhusate sotsiaaleluruumide ja taskukohaste eluasemete kättesaadavust, sealhulgas renoveerimise kaudu.

Brüssel,

Nõukogu nimel
eesistuja